

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Психологія» (Юридична психологія)
Psychology (Legal Psychology)**

першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»
спеціалізацією Юридична психологія
05 Соціальні та поведінкові науки
кваліфікація: бакалавр психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченю радою зі змінами
(протокол № 21 від «20» червня 2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2024 р.
(наказ № 398 від «20» червня 2024р.)

Кропивницький -2023

I. ПРЕАМБУЛА

Гарант освітньо-професійної програми:

- Цумарєва Наталя Вікторівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних наук факультету № 1;

Члени робочої групи:

1. Гельбак Анжела Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних наук факультету № 1;

2. Мухіна Галина Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних наук факультету № 1, доцент;

3. Молчанова Оксана Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних наук факультету № 1.

Особи, що залучені до роботи робочої групи (за згодою):

- Фоменко Андрій Григорович – кризовий психолог, завідувач кафедри екстремальної та кризової психології (на громадських засадах)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Клочек Лілія Валентинівна – доктор психологічних наук, професор, проректор з наукової роботи Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

2. Асєєва Юлія – завідувач кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки Одеського національного економічного університету, академік НАН ВО України, доктор психологічних наук, доцент;

3. Акімова Наталія Володимирівна – доцентка кафедри загальної підготовки та соціальної роботи ПВЗН «Кропивницький інститут державного та муніципального управління», доктор психологічних наук, доцент;

4. Радул Ірина Генадівна – доцентка кафедри психології та соціальної роботи Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, кандидатка психологічних наук, доцент;

5. Яцишина Анастасія Миколаївна – провідний психолог Одеського прикордонного загону ДПСУ, кандидатка психологічних наук.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Донецького державного університету внутрішніх вправ

**1. Профіль освітньої програми
зі спеціальністю 053 «Психологія»
(за спеціалізацією «Юридична психологія»)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Донецький державний університет внутрішніх справ
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр психології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальністю «Психологія» (Юридична психологія)
Тим диплому на обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання: на базі повної загальної середньої освіти – 3 роки 10 місяців; для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі кваліфікації молодшого спеціаліста, на основі вищої неюридичної освіти – 2 роки 10 місяців
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 2027 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://dnuvs.ukr.education/osvitni-programy
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців та фахівчинь у галузі психології шляхом опанування відповідними базовими та додатковими знаннями і навичками, здійснення науково-практичних досліджень та формування компетентностей, необхідних для професійної діяльності психолога у правоохоронній та соціальній сфері	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань,	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», Спеціальність – 053 «Психологія» (Юридична

спеціальність)	психологія)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма має інтегральну та прикладну орієнтацію. Базується на загальновідомих наукових результатах із урахуванням сучасних наукових досліджень у галузі психології, юриспруденції, поліцейстики, менеджменту та орієнтована на всебічну підготовку психолога в правоохоронній та соціальній сфері.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта за спеціальністю 053 «Психологія» (Юридична психологія). Ключові слова: юридична психологія, психологи, психологічні основи процесуальної діяльності, психологія слідчої діяльності, психологія судової діяльності, кримінальна психологія, пенітенціарна психологія
Особливості програми	Освітньо-професійна програма передбачає такі цикли підготовки: цикл дисциплін загальної та професійної підготовки за спеціалізацією «Юридична психологія», самостійна робота, практична підготовка (проходження ознайомчої, навчальної та виробничої практик для закріплення набутих теоретичних знань) психологічної допомоги в складних життєвих обставинах, екстремальних та кризових ситуаціях
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Юридичний психолог може працювати психологом-експертом в органах внутрішніх справ, центрах правового забезпечення, державних та самоврядних правозахисних організаціях; установах соціально-правового захисту населення, пенітенціарній службі; психологом загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів, зокрема у сфері правої освіти. Міністерства і відомства України, структурні підрозділи органів державної влади, правоохоронні органи, установи виконання покарань, заклади вищої освіти, заклади загальної середньої освіти, соціально-психологічні та освітні центри, комерційні структури, які працюють у сфері надання юридичної, психологічної та соціальної допомоги, громадські організації. Посади згідно з Класифікатором професій України: 1143.4 – вища посадова особа громадських організацій (у галузі культури, освіти, благодійності, прав людини тощо); 1143.2 – вища посадова особа самоврядувальних організацій;

	<p>1229.3 – головний державний соціальний інспектор;</p> <p>1229.1 – головний консультант інспектора;</p> <p>1231 – головний фахівець (пенітенціарна система);</p> <p>1229.7 – завідувач лабораторії (освіта);</p> <p>2424 – інспектор (пенітенціарна система);</p> <p>12.10.1 – керівник (начальник) установ соціального захисту населення;</p> <p>2419.2 – консультант;</p> <p>2340 – консультант центральної психолого-медико-психологічної консультації;</p> <p>1229.7 – начальник центру (психологічного забезпечення);</p> <p>5162 – помічник оперуповноваженого;</p> <p>5162 – помічник слідчого;</p> <p>24459 – психолог;</p> <p>2445.2 – практичний психолог;</p> <p>2412.2 – фахівець з профорієнтації</p>
Подальше навчання	<ul style="list-style-type: none"> - навчання на магістерському (другому) рівні вищої освіти у галузі «Юридична психологія»; навчання на магістерському (другому) рівні вищої освіти у споріднених галузях знань; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти; набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, технології дослідницького навчання, тренінгові навчання, навчання у співробітництві та навчання через практику
Оцінювання	Усні, письмові іспити та заліки, захист курсових робіт, проектів, презентацій, проходження практики, стажування, атестація, захист кваліфікаційної роботи, участь у науково-практичних конференціях
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Інтеграція соціальних, психологічних, юридичних умінь в організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слушачів) закладів вищої освіти та наданні психологічної допомоги населенню в нормотипових, екстремальних, травмівних та кризових ситуаціях
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 5	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК 7	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 8	Навички міжособистісної взаємодії,
ЗК 9	Здатність працювати в команді.
ЗК 10	Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу й суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 12	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК 1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
СК 2	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
СК 3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
СК 4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел
СК 5	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностувальний інструментарій.
СК 6	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
СК 7	Здатність аналізувати та систематизувати одержані

	результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
СК 8	Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)
СК 9	Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.
СК 10	Здатність дотримуватися норм професійної етики.
СК 11	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
СК 12	Здатність до спостереження та візуальної діагностики зовнішніх проявів поведінки людей з метою прогнозування їх дій.
СК 13	Здатність до організаційно- методичного та інформаційного забезпечення роботи підрозділів психологічного забезпечення органів поліції.
СК 14	Здатність здійснювати заходи організаційно- методичного забезпечення профорієнтаційної роботи та профдорору.
СК 15	Здатність застосовувати знання і вміння у критичних, екстремальних, складних та непередбачуваних ситуаціях
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 1	Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПРН 2	Розуміти закономірності та особливості розвитку й функціонування психічних явищ у контексті професійних завдань
ПРН 3	Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
ПРН 4	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень й аналізу літературних джерел.
ПРН 5	Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностувальний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ПРН 6	Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
ПРН 7	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН 8	Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.
ПРН 9	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
ПРН 10	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифіковати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника.
ПРН 11	Складати та реалізовувати план консультивативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.
ПРН 12	Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
ПРН 13	Взаємодіяти, вступати в комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності.
ПРН 14	Ефективно виконувати різні ролі в команді в процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
ПРН 15	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
ПРН 16	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
ПРН 17	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності
ПРН 18	Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії
ПРН 19	Проводити просвітницьку роботу серед населення
ПРН 20	Брати участь у відстоюванні інтересів, потреб та прав своїх клієнтів.
ПРН 21	Брати участь у науково-дослідній роботі, проектах, програмах міжнародного та локального характеру
ПРН 22	Використовувати методи конструктивної комунікації з населенням.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове	Науково-педагогічні та наукові працівники/працівниці,

забезпечення	які забезпечують освітню програму повинні відповідати Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти (мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь та/або вчене звання, є провідними фахівцями у відповідній галузі, необхідний стаж наукової та педагогічної роботи). До проведення навчальних занять, проходження практики можуть залучатися фахівці-практики, наукові та науково-педагогічні працівники інших ЗВО та НДІ, роботодавці, психологи.
Матеріально-технічне забезпечення	Офіційний веб- сайт https://osvita.dnuvs.ukr.education містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Матеріально-технічна база ЗВО в повній мірі забезпечує реалізацію програми підготовки фахівців/фахівчинь на рівні ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають чинним нормативним актам. Використання спеціалізованих кабінетів з навчальними стендами, необхідними медіа-засобами та наочністю, зокрема, для проведення групових занять та тренінгів, кімнатою психологічного розвантаження., комп’ютерних класів з комп’ютерами та сучасним спеціалізованим програмним забезпеченням. Комп’ютеризовані робочі місця у загальній та спеціальній бібліотеках надають можливість доступу до інтернету та локальної мережі як бібліотеки, так і університету в цілому. Здобувачі освітнього ступеня також мають змогу користуватися власними ПК з безкоштовною можливістю доступу до мережі інтернет через бездротовий зв’язок (Wi-Fi).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально- методичне забезпечення дозволяє у повному обсязі реалізувати програму підготовки фахівців/фахівчинь на рівні ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. Як додаткові засоби забезпечення використовуються елементи дистанційного навчання. Інформаційні ресурси бібліотеки за освітньо-професійною програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у галузі психології, права та поліцейстики. Здобувачі вищої освіти можуть отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами, включаючи монографії, навчальні посібники, підручники, словники

	тощо. Вони можуть переглядати літературу з використанням традиційних засобів пошуку в бібліотеці або використовувати доступ до Інтернету та баз даних. Здобувачі вищої освіти також використовують методичні матеріали, що підготовлені викладачами: підручники, презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних, семінарських занять, індивідуальних завдань тощо.
--	---

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Можлива на основі укладання угод про академічну кредитну мобільність із закладами вищої освіти України. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших закладах вищої освіти України, за умови відповідності отриманих результатів навчання компетентностям ОПП.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ та Горизонт на основі двосторонніх договорів між Донецьким державним університетом внутрішніх справ та навчальними закладами країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсові роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
ОК 1	Філософія	4,0	екзамен
ОК 2	Історія психології	3,0	залік
ОК 3	Психофізіологія ЦНС та ВНД	4,0	екзамен
ОК 4	Українська мова професійного спрямування	4,0	залік, екзамен
ОК 5	Іноземна мова професійного спрямування	6,0	залік, екзамен
ОК 6	Фізичне виховання	4,0	залік
ОК 7	Загальна психологія	10,0	залік, екзамен, курсова робота
ОК 8	Правові знання в діяльності психолога	12,0	залік, екзамен

ОК 9	Історія та культура України	3,0	зalік
ОК 10	Соціологія	3,0	зalік
ОК 11	Інформаційні та комунікативні технології	4,0	зalік
ОК 12	Безпека життєдіяльності та охорони праці	3,0	зalік
ОК 13	Професійна етика психолога	3,0	зalік
ОК 14	Експериментальна психологія	4,0	екзамен
ОК 15	Основи наукових досліджень	3,0	зalік
ОК 16	Гендерна психологія	3,0	зalік
ОК 17	Психодіагностика	5,0	екзамен
ОК 18	Педагогіка	6,0	зalік, екзамен
ОК 19	Вікова та педагогічна психологія	6,0	зalік, екзамен
ОК 20	Соціальна психологія	7,0	зalік, екзамен, курсова робота
ОК 21	Просвітницька та профілактична діяльність	3,0	зalік
ОК 22	Основи психологічного тренінгу	3,0	зalік
ОК 23	Основи психологічного консультування	5,0	екзамен
ОК 24	Диференціальна психологія	4,0	екзамен
ОК 25	Екстримальна та кризова психологія	6,0	зalік, екзамен
ОК 26	Юридична психологія	14,0	зalік, екзамен, курсова робота
ОК 27	Клінічна психологія	5,0	екзамен
ОК 28	Запобігання та протидія домашньому насильству	3,0	зalік
ОК 29	Конфліктологія	3,0	зalік
ОК 30	Психологія управління	5,0	зalік
ОК 31	Основи психокорекції та психотерапії	5,0	екзамен
ОК 32	Ознайомча практика	3,0	зalік
ОК 33	Навчальна практика	6,0	зalік
ОК 34	Виробнича практика	6,0	зalік
ОК 35	Стажування	6,0	зalік
ОК 36	Випускна кваліфікаційна робота	6,0	публічний захист

Загальний обсяг обов'язкових компонент: 180 кредитів

Вибіркові компоненти ОПП

ВК 01	Дисципліна за вибором 1	4,0	зalік
ВК 02	Дисципліна за вибором 2	4,0	зalік
ВК 3	Дисципліна за вибором 3	4,0	зalік
ВК 4	Дисципліна за вибором 4	4,0	зalік
ВК 5	Дисципліна за вибором 5	4,0	зalік

ВК 6	Дисципліна за вибором 6	4,0	залік
ВК 7	Дисципліна за вибором 7	4,0	залік
ВК 8	Дисципліна за вибором 8	4,0	залік
ВК 9	Дисципліна за вибором 9	4,0	залік
ВК 10	Дисципліна за вибором 10	4,0	залік
ВК 11	Дисципліна за вибором 11	4,0	залік
ВК 12	Дисципліна за вибором 12	4,0	залік
ВК 13	Дисципліна за вибором 13	4,0	залік
ВК 14	Дисципліна за вибором 14	4,0	залік
ВК 15	Дисципліна за вибором 15	4,0	залік

Загальний обсяг вибіркових компонент: 60 кредитів

Загальний обсяг освітньо-професійної програми: 240 кредитів

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

Семестр	Освітні компоненти
1 семестр	ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8
2 семестр	ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 11, ОК 12, ОК 13, ОК 32
3 семестр	ОК 8, ОК 14, ОК 15, ОК 16, ОК 17, ОК 18, ОК 19, ОК 20
4 семестр	ОК 8, ОК 18, ОК 19, ОК 20, ОК 21, ОК 22, ОК 33, ВК 1, ВК 2
5 семестр	ОК 23, ОК 24, ОК 25, ОК 26, ВК 3, ВК 4, ВК 5
6 семестр	ОК 25, ОК 26, ОК 27, ОК 28, ОК 34, ВК 6, ВК 7, ВК 8
7 семестр	ОК 26, ОК 29, ОК 30, ОК 31, ВК 9, ОК 10, ОК 11
8 семестр	ОК 26, ОК 35, ОК 36, ВК 12, ВК 13, ВК 14, ВК 15

АТЕСТАЦІЙНІ ІСПИТИ

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється: - у формі захисту кваліфікаційної роботи; - у формі комплексного атестаційного екзамену (загальна психологія, правові знання в діяльності психолога, екстремальна та кризова психологія, соціальна спіхнологія). Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до атестаційного іспиту (іспитів)	Кваліфікаційний іспит за спеціальністю передбачає перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти Кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньою програмою.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам ОПП

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним обов'язковим компонентам ОПП

